

Eğitimde Araştırma Yöntemleri

LOUIS COHEN
LAWRENCE MANION
KEITH MORRISON

Çeviri Editörleri
ERKAN DİNÇ - KASIM KIROĞLU

Louis COHEN, Lawrence MANION ve Keith MORRISON

Çeviri Editörleri: Erkan DİNÇ – Kasım KIROĞLU

EĞİTİMDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

ISBN 978-625-7676-74-8

DOI 10.14527/9786257676748

Kitabın orijinal adı: Research Methods in Education
Yazarı: Louis Cohen, Lawrence Manion ve Keith Morrison
Baskı: 8
ISBN: 978-1-138-20986-2
Yayınevi: Routledge, New York

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2021, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Ekim 2021, Ankara

Yayın-Proje: Nisanur Uzunlu
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Koza Yayın Dağıtım A.Ş.
Cevat Dündar Cad. No: 139
Ostim/ANKARA
Tel: (0312) 385 91 91

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 45553

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Eğitim araştırmacıları ve ğrencilerinin ‘hepsi’ için hâlâ çok büyük bir kaynak. Cohen ve arkadaşları, yeni teorik, etik, sanal ve karma yöntem araştırmalarından elde edilen bilgilerle *Eğitimde Araştırma Yöntemleri*’ni güncellemeye devam ediyorlar.

Dr. Richard Race, Birleşik Krallık, Roehampton Üniversitesi’nde eğitimde kıdemli ğretim görevlisi

Zaten çok iyi olan bir metnin açık ve net bir güncellemesi. Bu yeni baskı, araştırma tasarımı ve soru sorma ortamlarının daha detaylı olarak açıklanması gibi önemli bir ihtiyacı ele alıyor. Araştırma işinde yeni olanlara, başlangıçtan veri analizine ve raporlamaya kadar rehberlik ederek tüm süreç boyunca yardımcı oluyor.

David Lundie, Birleşik Krallık, St Mark & St John Üniversitesi’nde eğitim doçenti

Eğitimde Araştırma Yöntemleri, eğitimle ilgili bir araştırma yapmak durumunda olan herkes için eşsiz bir kitap. Nicel ve nitel araştırma tasarımları hakkında derin bir kavrayış sunan bu eser, veri toplama ve analiz süreçleri için de iyi bir uygulama kılavuzu niteliği taşıyor. Farklı disiplinlerde çalışmakla birlikte sosyal bilim araştırmalarına aşına olmayan öğrenciler ile öğretmenler için vazgeçilmez bir ‘yol arkadaşı’ olduğu söylenebilir.

Dr. Ellen P. W. A. Jansen, Hollanda Groningen Üniversitesi’nde ğretmen eğitimi doçenti

Bir kaynak eser olarak *Eğitimde Araştırma Yöntemleri*, araştırma işiyle uğraşan öğrenciler için iyi yapılandırılmış ilham veren bir seyahat rehberi. Yeni araştırmacıların ihtiyaç duyduğu bilgileri açıklıkla sunarken araştırma deneyimine sahip olup yeni yaklaşım ve uygulamalara sıcak bakanlara da birçok hususta yardım sağlayarak farklı düzeylere hitap eden bir kaynak. Kendi araştırmalarıma olduğu kadar öğrencilerime ve araştırma projelerinde birlikte çalıştığım meslektaşlarıma da kılavuzluk eden harika bir metin.

Peter Shukie, Birleşik Krallık Blackburn College’da eğitim çalışmalarında eğitim görevlisi ve Üniversite Dijital İnovasyon Merkezi’nde akademik lider

Eğitimde Araştırma Yöntemleri, en sevdiğim araştırma yöntemleri kitabı olmasının yanı sıra ğretmen eğitimi alanında öğrenim gören lisans öğrencileri kadar eğitim bilimleri alanındaki doktora öğrencileri ve araştırmacılar için de kapsamlı, derinlikli ve kullanışlı bir el kitabıdır. Bu yeni basımda esere, hem nicel ve nitel yöntemler hem de bunların nasıl birlikte kullanılacağına yönelik kapsamlı tartışmalara vurgu yapan yeni bölümler eklenmiş. Planlamadan raporlamaya kadar bir araştırma projesinin bütün aşamalarında başvurulabilecek eksiksiz bir yöntem kitabı.

Karolina Broman, İsveç Umeå Üniversitesi’nde kimya eğitimi alanında kıdemli ğretim görevlisi

Kapsamlı, çok iyi hazırlanmış ve faydalı: *Eğitimde Araştırma Yöntemleri* kitabının sekizinci baskısı farklı düzeylerde okutulan yöntem dersleri için ihtiyaç duyulan arka plan bilgisini sağlıyor.

Felix Weiss, Danimarka Aarhus Üniversitesi’nde eğitim sosyolojisi doçenti

Eğitimde Araştırma Yöntemleri kitabının sekizinci baskısı, bu konuyla ilgili hemen hemen her şeyi kapsayan güncellenmiş bir sürüm ve eğitim araştırmaları konusunda öğrenim görenleri, temel kavramları anlama aşamasından bu konuları başkalarına anlatmaya kadar götürebilecek bir içeriğe sahip. Kitaplığınızda bu eser varsa kendinizi geliştirme fırsatına sahipsiniz demektir.

Fiona McGarry, Birleşik Krallık Dundee Üniversitesi’nde araştırma yöntemleri alanında eğitim görevlisi

Eğitimde Araştırma Yöntemleri kitabının sekizinci baskısı güncellenmiş zengin bir içeriğe sahip olmanın yanı sıra eğitim araştırmaları için kayda değer bir kılavuz niteliğindedir. Bu eseri, öğrenimlerinin veya kariyerlerinin farklı basamaklarında bulunan bütün araştırmacılar için muazzam bir kaynak olarak görüyorum.

Julia Flutter, Birleşik Krallık Cambridge Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Doktora düzeyinde danışmanlık yapan biri olarak kendi araştırma projelerini geliştirmekte olan ğrencilerimin çeşitli aralıklarla *Eğitimde Araştırma Yöntemleri* kitabına baktıklarını biliyorum. Bu metin her zaman okuma listelerimizin vazgeçilmezlerinden biri, ancak elimizdeki sekizinci baskısı, çeşitli araştırma yöntemleri bağlamındaki ilave araştırma konularını ve yeni bakış açılarını kapsıyor. Önceki baskılarında olduğu gibi bu metin de açıkça düzenlenmiş, iyi yazılmış olup hem deneyimli hem de yeni okuyucuları cezbedecek bir tarza sahip.

Dr. Val Poultney, Birleşik Krallık Derby Üniversitesi’nde doçent

Sekizinci baskıya ön söz

Eğitimde Araştırma Yöntemleri'nin bu sekizinci basımını yayımlama fırsatı sağladığı için Routledge'a şükranlarımızı iletiyoruz. Bu kitap dünya çapında iyi tepkiler almaya devam ediyor. Araştırma yöntemleriyle ilgili çok sayıda ders için standart bir kaynak olan bu kitap hâlihazırda çeşitli dillere çevrilmiş durumda.

Çok sayıda yeni malzeme içeren bu sekizinci basım, aşağıdaki konular hakkında tamamen yeni bölümler içermektedir:

- Eğitim araştırmalarında paradigmlar
- Karma yöntem araştırmaları
- Eğitim araştırmalarında teorinin yeri
- İnternet araştırmalarında etik
- Araştırma soruları ve hipotezler
- Tarihsel ve belgesel araştırma
- İnternet anketleri
- Meta-analizler, araştırma sentezleri ve sistematik incelemeler
- Sanal dünyalar, sosyal medya yazılımları ve eğitim araştırmalarında netnografi
- Eğitim araştırmalarında ikincil verilerin kullanımı
- İstatistiksel anlamlılık, etki büyüklüğü ve istatistiksel güç
- Karma yöntemlerin ötesinde: Durumlar arası ve durum içi analizler için nitel karşılaştırmalı analizin kullanılması

Bir yandan bir önceki basımın en iyi özelliklerini korumaya devam ederken bir yandan da yeniden biçimlendirilen, güncellenen ve yeni kısımlar ilave edilen bu basım, kuşkusuz öncakilere göre çok daha kapsamlı konuları derinlemesine ele alarak alandaki güncel mesele ve tartışmaları sunmaktadır.

Kısım 1:

- Post-positivizm, post-yapısalcılık ve postmodernizm
- Eğitim araştırmalarında yapılandırıcılık
- Eğitim araştırmalarında öznellik ve nesnellik
- Karma yöntem araştırmaları
- Karma yöntem araştırmalarında paradigmlar, ontoloji ve epistemoloji
- Karma yöntem araştırmalarıyla çalışmak
- Karma yöntem araştırmalarının aşamaları
- Eğitim araştırmalarında değer tarafsızlığı (değerlerden arınıklık)
- Eğitim araştırmalarında teorinin yeri
- Teorinin anlamı ve türleri
- Eğitim araştırmalarında nedenselliğe dair çalışılmış örnekler

Kısım 2:

- Etiğin düzenleyici bağlamları
- Sponsorlu (destekli) araştırmalar
- Etik kurallar ve sınırlılıkları
- Etik ve araştırmanın kalitesi
- Güç ve konum
- Karşılıklılık

- Veri analizi, raporlama ve yaygınlaştırma süreçlerinde etik
- İnternet araştırmalarında temel etik meseleler
- İnternet araştırmalarında mahremiyet ve bilgilendirilmiş onamla ilgili zorluklar
- İnternet araştırmalarında genel (herkesi ilgilendiren) ve özel meseleler
- İnternet araştırmalarında etik kurallar
- Bir araştırma projesi seçmek
- Araştırma soruları türetme ve tasarlama
- Farklı türden araştırma soruları
- Araştırma sorusu türleri
- Araştırma sorularını düzenleme
- Eğitim araştırmalarında güvence/teminat ihtiyacı
- Örneklerle ilgili konularda istatistiksel güç
- Karma yöntem araştırmalarında örnekleme
- Hassas araştırmaların araştırmacı üzerindeki etkileri

Kısım 3:

- Otoetnografi
- Sanal etnografi
- Yansıtıcılık/düşünümsellik
- Tarihsel ve belgesel araştırma
- Tarama araştırması soruları
- Tarama araştırmalarında düşük yanıt/dönüş oranları, yanıt/dönüş alamama ve eksik/kayıp veriler
- İnternet temelli tarama çalışmalarının yapılandırılması
- İnternet temelli tarama çalışmalarında etik
- Durum çalışmalarının tipolojisi
- Durum çalışmalarında genelleme
- İyi bir durum çalışması araştırmacısının özellikleri
- Rastgele kontrollü deneyler
- Tesadüfi/rastgele hale getirmenin önemi
- Rastgele kontrollü deneylerle ilgili kaygılar
- Rastgele kontrollü deneylerin sınırları ve ortalamaları
- Katılımcı eylem araştırmaları
- Eylem araştırmalarında etik meseleler

Kısım 4:

- Anketleri yapılandırırken katılımcılardan beklenenlerin göz önünde bulundurulması
- Anketlerin uygulanması
- Görüşmeleri planlama ve yapılandırma
- Görüşmelerde harekete geçirme ve sondalama soruları
- Çocuklarla görüşme yapma
- Grup görüşmeleri
- Telefon görüşmeleri
- Çevrim-içi görüşmeler
- Gözlemlerde temel meseleler
- Video gözlemler
- Eğitim araştırmalarında ikincil verilerin kullanımı
- İkincil verilerin kaynakları ve türleri
- İkincil verileri kullanmanın avantajları ve zorlukları
- İkincil verilerin kullanımıyla ilgili etik meseleler
- İkincil veri analizi örnekleri
- İkincil verilerle çalışma
- Fotoğraf inceleme
- Eğitim araştırmalarında görsel imajları tedarik etme ve kullanıma hazırlama
- Eğitim araştırmalarında videolar ve hareketli görseller
- Görsel araştırmalarda etik uygulamalar

Kısım 5:

- Nitel veri analizinin öğeleri
- Nitel verileri anlamlandırmak
- Bilgisayar Destekli Nitel Veri Analizi (BDNVA)
- BDNVA örnekleri
- BDNVA'da yansıtıcı (dönüştürücü) düşünme veya düşünümSELLİK
- BDNVA'nın güçlü ve zayıf yanları
- BDNVA'daki gelişmeler
- Nitel veri analizlerini düzenleme ve sunma yolları
- Yazılımlar (BDNVA) kullanarak nitel verileri kodlama örnekleri
- Kodlamayla ilgili kaygılar
- Yazılımlar (BDNVA) kullanarak içerik analizi yapma
- Görsel verilerin yazılımlar (BDNVA) kullanılarak analiz edildiği bazı çalışılmış örnekler
- Görsel imajların yorumlanmasındaki zorluklar
- Hareketli görsellerin (imajlar) analizi
- Gömülü teorinin türleri, aşamaları ve gömülü teori çalışmalarına dair kaygılar
- Aracı (moderator) ve uzlaştırıcı (mediator) değişkenler
- Güven aralıkları
- İstatistiksel anlamlılıkla ilgili kaygılar
- Hipotezlerin test edilmesi ve sıfır (yokluk) hipotezi testi
- İstatistiksel güç
- Eksik/kayıp verilerle başa çıkma
- İstatistikleri (ele alınan bütün istatistikler için) kullanmada 'emniyet (güven) kontrolleri' ve varsayımlar
- Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi'yle [Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)] çalışırken kullanılan komut dizileri
- İstatistiksel analizleri raporlama
- Küme analizi
- Faktör analizi çıktılarında nelere bakılmalı
- Bir istatistik seçerken bakılması gereken kılavuzlardakine ilave bazı bilgiler
- Durumlar arası ve durum içi analizler, birleştirmek için Nitel Karşılaştırmalı Analizin (NKA) kullanılması
- NKA'ya nicel ve nitel bir aşamadan (duruştan) başlama
- Ragin'in NKA'sı
- Çalışılmış NKA örnekleri

Bu basımın dikkat çekici özelliklerinden biri temel meseleleri açıklamak ve özetlemek için çokça çalışılmış örnek ile daha fazla sayıda şekil, diyagram ve grafiğe yer verilmesidir. Kısım 5'te sunulan tabloların bir kısmı, okuyucuların SPSS ve NVIVO analizlerini sunulan örneklerle karşılaştırarak kontrol edebilmeleri için SPSS ve NVIVO çıktılarını içermektedir.

Bu basıma eşlik etmesi için hazırlanan bir destekleyici *web* sitesi; araştırmanın bütün boyutlarını kapsayan kapsamlı ve çok sayıda malzemeyi (her bölümün özetini sunan *PowerPoint* sunumları da dâhil olmak üzere), alıştırmaları, örnekleri, açıklayıcı malzemeleri, notları, çeşitli *web* sitelerine atıfları, SPSS veri dosyalarını, NVIVO veri dosyalarını ve daha başka istatistik işlemler ile istatistik tablolarını sunmaktadır. Bütün bunlara, kitap içeriğinde de işaret edilmiştir.

Bu kitabın en önemli ayırt edici özelliği, çok sayıda kaynağa dayalı güncel tartışmalar ile kökleri teoriye dayanan pratik tavsiyeler sunuyor olmasıdır. Kitabımızın eğitim araştırmacıları için 'uğranılacak ilk liman' olma özelliğini korumasını ve alana yön veren bir metin olmaya sürdürmesini ümit ediyoruz.

Çeviri ön sözü

Sosyal bilimler ve özellikle de eğitim bilimleri alanında, 21. yüzyılın ilk çeyreğine denk gelen son yirmi yılda, Türkiye’de yapılan araştırmaların sayısının çok hızlı bir şekilde arttığı, nitelik olarak da nispeten daha kaliteli çalışmaların üretildiği görülmekle birlikte; söz konusu araştırmalara ve özellikle de mesleklerinin henüz başında olan araştırmacılara yol gösterecek teknik ve metodolojik başvuru kaynaklarına olan ihtiyaç da artmıştır. Bu ihtiyacı karşılamak için daha önce yayımlanmış olan orijinal eserlerin Türkçeye aktarılmasının yanı sıra bu konularla ilgili çeşitli telif makaleler, monografiler ve el kitapları da yayımlanmaya başlanmıştır. Ancak araştırma yöntemleri konusunda hâlihazırda üretilmiş olan telif ve çeviri eserlerin bu konudaki ihtiyacı karşılayabildiğini ve konuyla ilgili güncel gelişmeleri yeterli düzeyde yansıtılabildiğini söylemek zordur.

Bu ihtiyacı dikkate alan Pegem Akademi yayınlarının girişimiyle Türkçeye aktarılmasına karar verilen *Eğitimde Araştırma Yöntemleri* (Research Methods in Education) adlı bu eserin 2018 yılında yayımlanan sekizinci baskısı, hem araştırma yöntemleri konusunda uzun bir geçmişi ve kapsamlı bir birikimi hem de en güncel konuları, meseleleri, yöntem ve teknikleri harmanlayarak pratik örnek ve alıştırmalarla birlikte okuyucusunun hizmetine sunmaktadır. İlk baskısı 1979 yılında yapılan ve her yeni baskısında güncellenerek geliştirilen bu eserin 2018 yılında yayımlanan sekizinci baskısı da yukarıdaki önsöz metninde ve kitap içeriğinde görüleceği gibi araştırma yöntemleri alanındaki birçok gelişmeyi yansıtan yeni bölümleri, başlıkları, konuları, sorunları, örnekleri ve alıştırmaları okuyucunun hizmetine sunmaktadır. Bu konuların büyük bir kısmı ilgili güncel Türkçe kaynaklarda ele alınıyor olsa da henüz bütün bu konuları ele alıp tartışan kapsamlı bir telif veya çeviri eserin olduğunu söylemek zordur. Dolayısıyla sizlere sunulan bu çevirinin araştırma yöntemlerinin felsefi arka planından araştırma tasarımına, araştırma yöntemlerinde veri toplama ve analiz süreçlerine, geçerlilik, güvenilirlik ve etik meselelerinden araştırma raporlarının yazımına kadar oldukça çok sayıda konu hakkında ihtiyaç duyulan güncel bilgileri, tartışmaları, örnekleri ve alıştırmaları sunduğunu ifade etmek mümkündür.

Toplam beş kısım ve kırk beş bölümden oluşan bu kapsamlı eserin her bir kısmında araştırma metodolojilerinin farklı bir yönü ele alınmaktadır. ‘Eğitim araştırmalarında bağlam’ başlıklı Kısım 1; araştırmanın doğası, karma yöntem araştırmaları, eleştirel eğitim araştırmaları, eğitim araştırmalarında kuramın yeri, değerlendirme ve araştırma ile nedensellik arayışı başlıklarını içeren altı bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler sosyal bilim ve eğitim araştırmalarının teorik arka planlarını, esas aldıkları paradigmlar ile bu paradigmatic duruşların ontolojik ve epistemolojik boyutlarını; farklı kuramsal ve metodolojik yönelimlere sahip araştırma yöntemlerinin amaca uygunluk veya amacı gerçekleştirme ilkesi doğrultusunda birleştirilmesini; teorinin araştırmalarda yeri ve etkisi ile bu konuyu farklı bir perspektiften ele alan eleştirel teoriyi ve son olarak nedensellik kavramı ile araştırma metodolojisi arasındaki ilişkileri etraflıca tartışmaktadır. ‘Araştırma tasarımı’ başlıklı Kısım 2; eğitim ve sosyal bilim araştırmalarında etik, internet araştırmalarında etik, bir araştırma projesi seçmek, araştırma soruları, araştırma deseni ve planlama, örnekleme, hassas eğitim araştırmaları ile geçerlilik ve güvenilirlik bölümlerini kapsamaktadır. Dokuz bölümden oluşan ‘Eğitim araştırmaları için metodolojiler’ başlıklı Kısım 3’te nitel natüralist ve etnografik araştırmalar, tarihi ve belgesel araştırma, tarama çalışmaları, durum çalışmaları, deneyler, meta-analizler, sistematik incelemeler ve araştırma sentezleri, eylem araştırması ve netnografi yöntemleri etraflıca tartışılmaktadır. ‘Veri toplama yöntemleri’ adlı Kısım 4, anketler ve ölçekler, görüşmeler, gözlemler, testler, eğitim araştırmalarında ikincil veri kullanımı, kişisel yapılar, rol-oyunama ve görsel medyayı konu edinen sekiz bölümden oluşmaktadır. ‘Veri analizi ve raporlama’ başlıklı Kısım 5’te yer alan on dört bölümün altısı nitel veri analizi, yedisi ise nicel veri analizi ile ilgili çeşitli konuları ele almaktadır. Bu kısmın ve kitabın son bölümü ise ‘Karma yöntemlerin ötesinde: Çapraz durum ve durum içi analizleri birleştirmede nitel karşılaştırmalı analiz (NKA) yönteminin kullanılması’ konusunu tartışarak sosyal bilim ve eğitim araştırmacıları için yeni ufuklar çizmektedir.

Bu kitabın eğitim ve sosyal bilim araştırmalarının planlanması, tasarımı, yürütülmesi ve raporlanması ile ilgili Türkçe literatüre önemli katkılar sağlayacağını düşünüyor ve ümit ediyoruz. Eserin oldukça uzun süren çeviri sürecinde birçok araştırmacı ve akademisyen görev almıştır.

Kitabın genelinde ortak bir anlatım dili ve üslubu oluşturabildiğimizi ümit ediyoruz. Yine de insan eseri olan her şeyde olduğu gibi bu kitap çevirisinde de çeşitli eksiklik ve hatalar olacağı muhakkaktır. Sorumluluğu bizde olan bu sorunların giderilmesi noktasında siz kıymetli okuyucularımızın engin hoşgörüsüne sığınıyor, kitabın sonraki baskılarının geliştirilip düzenlenmesinde sizden gelecek geri bildirimlerin önem ve değerini hatırlatmak istiyoruz. Kitabın gelecekteki Türkçe baskılarına yönelik tespit, görüş ve önerilerinizi erkandinc@gmail.com ve november@omu.edu.tr e-posta adreslerine iletirseniz çok müteşekkir olacağız.

Çeviri ekibinde yer alarak emek, görüş ve önerileriyle çeviri sürecine katkıda bulunan bütün meslektaşlarımıza ve onların yetişmelerinde emeği olan hocalarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Oldukça uzun zaman alan çeviri sürecini sabırla yöneten/yürüten Pegem Akademi Yayınevi çalışanlarına özverili çalışmaları ve katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz.

Son olarak böylesine önemli bir temel eseri sosyal bilimler dünyasına kazandıran, her yeni baskısında kitabı başından sonuna kadar gözden geçirip güncelleyerek adeta yeniden yazan Louis Cohen, Lawrence Manion ve Keith Morrison ile bu son baskıda yer alan çeşitli bölümleri yazarak kitaba katkıda bulunan diğer yazarlara da minnettarlığımızı ifade etmek isteriz. Kitabın sosyal bilim ve özellikle de eğitim araştırmaları alanındaki Türkçe literatüre, araştırma yöntemleri ile ilgili dersleri yürüten öğretim elemanlarına, araştırmacılara ve lisansüstü eğitimlerine devam eden araştırmacı adaylarına katkı sağlamasını ümit ediyoruz.

Çevirenler adına
Erkan DİNÇ – Kasım KIROĞLU

Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Yıllardır en çok satan araştırma yöntemleri kitapları listesinde yer alan *Eğitimde Araştırma Yöntemleri* kitabının güncellenmiş ve genişletilmiş bu sekizinci baskısı, farklı alan ve konularda eğitim araştırmacıları tarafından kullanılan çeşitli yöntemleri ele almaktadır. Eğitim araştırmalarının bağlamı, tasarımı, metodolojileri, veri toplama, analiz ve raporlama yöntemleri bu kitabın kapsadığı hususlardan bazılarıdır. Eğitim araştırmalarını anlamaya, uygulamaya ve kullanmaya çalışan öğrenciler, akademisyenler ve araştırmacılar için rehber niteliğinde bir metin olmaya devam eden bu eser çeşitli dillere çevrilmiştir. Elinizdeki çalışma kuramsal temellere, araştırma kanıtlarına ve güncellenmiş kaynaklara dayalı çok sayıda zengin pratik tavsiye sunmanın yanı sıra eğitim araştırmalarını planlayan, gerçekleştiren, raporlayan ve değerlendiren araştırmacılar için oldukça önemli olan çeşitli meseleleri ve soruları da tartışmaktadır.

Bu basımda aşağıdaki konularla ilgili yeni bölümlere yer verilmiştir:

- Karma yöntem araştırmaları
- Eğitim araştırmalarında teorinin yeri
- İnternet araştırmalarında etik
- Araştırma soruları ve hipotezler
- İnternet-tabanlı anket/ölçek uygulamaları
- Eğitim araştırmalarında sanal dünyalar, sosyal ağ yazılımları ve netnografi
- Eğitim araştırmalarında ikincil verilerin kullanımı
- İstatistiksel anlamlılık, etki büyüklüğü ve istatistiksel güç
- Karma yöntemlerin ötesinde: Çapraz durum ve durum içi analizleri birleştirmede nitel karşılaştırmalı analiz (NKA) yönteminin kullanılması

Eğitimde Araştırma Yöntemleri, hem profesyonel araştırmacılar hem de eğitimsel ve toplumsal araştırmalarla ilgilenenler için vazgeçilmez kaynaklardan biridir. Bu eser, *PowerPoint* slaytları, faydalı internet bağlantıları, kullanışlı veri setleri, kitapta yer alan tablo ve şekillerin indirilebilir sürümleri ile sanal, etkileşimli ve kişinin kendi kendine ilerlemesini sağlayacak şekilde tasarlanmış bir araştırma yöntemleri eğitimi programını da kapsayan çok sayıda kapsamlı çevrim-içi malzemelerle desteklenmektedir. Bu kaynaklara www.routledge.com/cw/cohen bağlantısı üzerinden erişilebilir.

Louis Cohen, Birleşik Krallık Loughborough Üniversitesi'nde onursal eğitim profesörüdür.

Lawrence Manion, Birleşik Krallık Manchester Metropolitan Üniversitesi'nde müzik alanında öğretim üyesidir.

Keith Morrison, Çin Macau Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nde profesör ve kurumsal gelişim danışmanı olarak görev yapmaktadır.

Bölüm yazarı olarak destek sağlayanlar

Richard Bell, Dr., Melbourne Üniversitesi'nde onursal öğretim üyesi olup daha önce Psikoloji Bölümü'nde doçent olarak görev yapmıştır. 'Bölüm 29: Kişisel yapılar'ı yazmıştır.

Barry Cooper, Dr., Durham Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nde onursal profesör olarak görev yapmaktadır. 'Karma yöntemlerin ötesinde: Çapraz durum ve durum içi analizleri birleştirmede nitel karşılaştırmalı analiz (NKA) yönteminin kullanılması' başlıklı Bölüm 45'in yazarlarından biridir.

Judith Glaesser, Dr., Eberhard Karls Üniversitesi Tübingen, Eğitim Fakültesi'nde araştırmacıdır. 'Karma yöntemlerin ötesinde: Çapraz durum ve durum içi analizleri birleştirmede nitel karşılaştırmalı analiz (NKA) yönteminin kullanılması' başlıklı Bölüm 45'i Barry Cooper ile birlikte yazmıştır.

Jane Martin, Dr., Birmingham Üniversitesi'nde Eğitim ve Sosyal Adalet Bölüm Başkanı ve eğitimin sosyal tarihi profesörü olarak görev yapmaktadır. 'Bölüm 16: Tarihsel ve belgesel araştırmalar'ın yazarıdır. Şimdilerde Caroline Benn hakkında bir araştırma yürütmektedir.

Stewart Martin, Dr., Hull Üniversitesi, Eğitim ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nde eğitim profesörüdür. 'Bölüm 23: Eğitim araştırmalarında sanal dünyalar, sosyal ağ yazılımları ve netnografi'nin yazarıdır.

Carmel O'Sullivan, Dr., Dublin Trinity College'da Eğitim Fakültesi Dekanı ve eğitim doçenti olarak görev yapmaktadır. 'Bölüm 30: Rol-oynama ve araştırma'nın yazarıdır.

Harsh Suri, Dr., Deakin Üniversitesi, İşletme ve Hukuk Fakültesi'nde kıdemli öğretim görevlisidir. 'Bölüm 21: Meta-analizler'i yazmıştır.

Teşekkür

Telif haklarına sahip oldukları çeşitli malzemeleri bu kitapta kullanmamıza izin veren yayınevlerine ve yazarlara teşekkür ediyoruz. Ayrı ayrı ifade etmek gerekirse:

“Strike, K. A., Anderson, M. A., Curren, R., van Geel, T., Pritchard, I. ve Robertson, E. (2000) *Ethical Standards of the American Educational Research Association 2000*. Washington, DC: American Educational Research.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Amerikan Eğitim Derneği’ne* (American Educational Research Association);

“American Psychological Association (2010) *Publication Manual of the American Psychological Association* (sixth edition). Washington, DC: Author.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Amerikan Psikoloji Derneği’ne* (American Psychological Association);

“Association of Internet Researchers (2012) *Ethical Decision-Making and Internet Research: Recommendations from the AoIR Ethics Working Committee (Version 2.0)*.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *İnternet Araştırmacıları Derneği’ne* (Association of Internet Researchers);

Fotoğraf No. 29474 için, Birleşik Krallık *Beamish Müzesi’ne* (Beamish Museum);

“Hammersley, M. © (2013) *What Is Qualitative Research?* Bloomsbury Academic, an imprint of Bloomsbury Publishing Plc; Kettley, N. © (2012) *Theory Building in Educational Research*. Continuum, used by permission of Bloomsbury Publishing Plc; Wellington, J. © (2015) *Doing Qualitative Educational Research: A Personal Guide to the Research Process* (second edition). Continuum, used by permission of Bloomsbury Publishing Plc. For anonymous, third-party interview words reported in Walford, G. © (2001) *Doing Qualitative Educational Research: A Personal Guide to the Research Process*. Continuum” adlı eserlerden yapılan alıntılar için, *Bloomsbury Yayınevi’ne* (Bloomsbury Publishing Plc.);

“British Educational Research Association (2011) *Ethical Guidelines for Educational Research*. London: British Educational Research Association.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *İngiliz Eğitim Araştırmaları Derneği’ne* (British Educational Research Association);

“Curr, D. (1994) Role play. *British Medical Journal*, 308 (6930), p. 725.” adlı eserden alınan malzemeler için, *İngiliz Tıp Dergisi Yayınevi Grubu’na* (British Medical Journal Publishing Group Ltd.);

“British Psychological Society (2013) *Ethics Guidelines for Internet-Mediated Research*. Leicester, UK: British Psychological Society. British Psychological Society (2014) *Code of Human Research Ethics*. Leicester, UK: British Psychological Society.” adlı eserlerden yapılan alıntılar için, *İngiliz Psikoloji Topluluğu’na* (British Psychological Society);

“British Sociological Association (2002) *Statement of Ethical Practice*. Durham, UK: British Sociological Association. (The British Sociological Association izniyle çoğaltılmıştır.)” adlı eserden yapılan alıntılar için, *İngiliz Sosyoloji Derneği’ne* (British Sociological Association);

“Bartlett, J. E., II, Kotrlik, J. W. ve Higgins, C. C. (2001) Organizational research: determining appropriate sample size in survey research. *Information Technology, Learning and Performance Journal*, 19 (1), pp. 43–50.” adlı eserden alınan malzemeler için, *Brookshire, R. G. ve Bartlett, J. E.ye*;

“Strauss, A. L. (1987) *Qualitative Analysis for Social Scientists*. Cambridge: Cambridge University Press.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Cambridge Üniversitesi Yayınları’na* (Cambridge University Press);

“Economic and Social Research Council (2015) *ESRC Framework for Research Ethics*. Swindon, UK: Economic and Social Research Council.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Konseyi’ne* (Economic and Social Research Council);

“Cohen, L. ve Holliday, M. (1979) *Statistics for Education and Physical Education*.” adlı eserden alınan malzemeler için, *HarperCollins Yayıncılık Şirketi’ne* (HarperCollins Publishers Ltd);

“Carver, R. P. (1978) The case against statistical significance testing. *Harvard Educational Review*, 48 (3), pp. 378–99.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Harvard Eğitim Yayıncılığı Grubu’na* (Harvard Education Publishing Group);

“Hammersley, M. (2012) Troubling theory in case study research. *Higher Education Research and Development*, 31 (3), pp. 393–405.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Yükseköğretim Araştırma ve Geliştirme Dergisi*'ne ve B. Grante (Editor) [*Higher Education Research and Development* and B. Grant (Editor)];

“Leshem, S. (2012) The group interview experience as a tool for admission to teacher education. *Education Research International*, Article ID 876764. Available from: <http://dx.doi.org/10.1155/2012/876764>.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Hindawi Yayıncılık Şirketi*'ne (*Hindawi Publishing Corporation*);

“Sparkes, A. C. (2000) Autoethnography and narratives of self: reflections on criteria in action. *Sociology of Sport Journal*, 17 (1), pp. 21–43.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Human Kinetics Şirketi*'ne (*Human Kinetics Inc.*);

“McNiff, J. (2010) *Action Research for Professional Development: Concise Advice for New and Experienced Action Researchers*. Poole, UK: September Books.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Jean McNiff* ve *September Books*'a (*Jean McNiff and September Books*);

“Dyer, C. (1995) *Beginning Research in Psychology*. Oxford: Blackwell.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *John Wiley & Sons Yayınevi*'ne (*John Wiley & Sons*);

“Labaree, R. V. (2013) *Organizing Your Social Sciences Research Paper: Types of Research Designs*. USC Libraries Research Guides. Los Angeles, CA: University of Southern California.” adlı eserden yapılan alıntılar için, R. V. Labaree'ye ve *Güney California Üniversitesi*'ne (*Labaree, R. V. and University of Southern California*);

“Denscombe, M. (2014) *The Good Research Guide* (fourth edition). Maidenhead, UK: Open University Press.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *McGraw-Hill Yayınevi*'ne (*McGraw-Hill*);

“Tandon, R. (ed.) (2005) *Participatory Research: Revisiting the Roots*.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Mosaic Books*'a ve *Asya Katılımcı Araştırmalar Topluluğu*'na (*Mosaic Books* and *PRIA: Society for Participatory Research in Asia*);

“Torgerson, C. J. ve Torgerson, D. J. (2008) *Designing Randomised Trials in Health, Education and the Social Sciences*. Houndmills, UK: Palgrave Macmillan.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Palgrave Macmillan Yayınevi*'ne (*Palgrave Macmillan*);

“Goffman, E. (1961). *Asylums: Essays on the Social Situation of Mental Patients and Other Inmates* (Penguin Random House LLC'nin bir bölümü olan Knopf Doubleday Publishing Group'un yan kuruluşu Doubleday'in izniyle kullanılmıştır.)” adlı eserden alınan malzemeler için, *Penguin Random House LLC*'ye;

“Goffman, E. (1968) *Asylums: Essays on the Social Situation of Mental Patients and Other Inmates*. Harmondsworth: Penguin Books.” adlı eserden alınan malzemeler için, *Penguin Random House UK*'ye;

“NVivo qualitative data analysis Software; QSR International Pty Ltd. Version 10, 2012.” adlı yazılımdan ekran görüntülerinin kullanımı için, *QSR International Pty, Ltd.*ye;

“Gorard, S. (2012) Mixed methods research in education: some challenges and problems. In Research Council of Norway (ed.) *Mixed Methods in Educational Research: Report on the March Seminar, 2012*, pp. 5–13. Available from: www.uv.uio.no/ils/personer/vit/kirstik/publikasjoner-pdf-filer/klette.-mixed-methods.pdf.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Norveç Araştırma Konseyi*'ne (*Research Council of Norway*);

“Patton, M. Q. (1980) *Qualitative Evaluation Methods*, Beverly Hills, CA: Sage; Lee, R. M. (1993) *Doing Research on Sensitive Topics*. London: Sage; Denshire, A. (2014) On auto-ethnography. *Current Sociology Review*, 62 (6), pp. 831–50.” adlı eserlerden alınan malzemeler için, *Sage Yayınevi*'ne (*Sage Publications Inc.*);

“Sheffield Hallam University (2016) *Can Randomised Controlled Trials Revolutionise Educational Research?* Sheffield, UK: Sheffield Institute of Education, Sheffield Hallam University. Erişim Linki: www4.shu.ac.uk/research/ceir/randomised-controlledtrials-1” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Sheffield Hallam Üniversitesi, Eğitim Enstitüsü*'ne (*University, Institute of Education*);

“Leech, N. L. ve Onwuegbuzie, A. J. (2009) A typology of mixed methods research designs. *Quantity and Quality*, 43 (2), pp. 265–75; Lather, P. (1986) Issues of validity in openly ideological research. *Interchange*, 17 (4), pp. 63–84; Pearce, W. ve Raman, S. (2014) The new randomized controlled trials (RCT) movement in public policy: challenges of epistemic governance. *Policy Sciences*, 47 (4), pp. 387–402.” adlı eserlerden yapılan alıntılar için, *Springer Yayınevi*'ne (*Springer*);

“Sears, R., Maccoby, E. ve Levin, H. (1957) *Patterns of Child Rearing*. Palo Alto, CA: Stanford University Press.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Stanford Üniversitesi Yayınları*'na (*Stanford University Press*);

“Anderson, G. and Arsenuit, N. (1998) *Fundamentals of Educational Research* (second edition); Bradley, B. A. and Reinking, D. (2011) Enhancing research and practice in early childhood through formative and design experiments. *Early Child Development and Care*, 181 (3), pp. 305–19; Burgess, R. (ed.) *Issues in Educational Research: Qualitative Methods*; Burgess, R. (ed.) (1993) *Educational Research and Evaluation for Policy and Practice*; Burgess, R. (ed.) (1985) *Issues in Educational Research*; Cuff, E. G. and Payne, G. (1979) *Perspectives in Sociology*; Day, C., Pope, M. and Denicola, P. (eds) (1990) *Insights*

into Teachers' Thinking and Practice; Gorard, S. (2002) Fostering scepticism: the importance of warranting claims. *Evaluation and Research in Education*, 16 (3), pp. 136–49; Hammersley, M. (2000) *Taking Sides in Social Research: Essays on Bias and Partisanship*; Hammersley, M. (2015) On ethical principles for social research. *International Journal of Social Research Methodology*, 18 (4), pp. 433–49; Hammersley, M. and Atkinson, P. (1983) *Ethnography: Principles and Practice*; Hitchcock, G. and Hughes, D. (1995) *Research and the Teacher* (second edition); Hong, E., Mason, E., Peng, Y. and Lee, N. (2015) Effects of homework motivation and worry anxiety on homework achievement in mathematics and English. *Educational Research and Evaluation*, 21 (7–8), pp. 491–514; Morrison, K. R. B. (2009) *Causation in Educational Research*; Piggot-Irvine, E., Rowe, W. and Ferkins, L. (2015) Conceptualizing indicator-domains for evaluating action research. *Educational Action Research*, 23 (4), pp. 545–66; Polkinghorne, D. E. (1995) Narrative configuration in qualitative analysis. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 8 (1) pp. 5–23; Powney, J. and M. Watts (1987) *Interviewing in Educational Research*; Rex, J. (1974) *Approaches to Sociology*; Simons, H. and Usher, R. (eds) (2000) *Situated Ethics in Educational Research*; Walford, G. (ed.) (1994) *Researching the Powerful in Education*; Walford, G. (2001) *Doing Qualitative Educational Research: A Personal Guide*

to the Research Process; Walford, G. (2012) Researching the powerful in education: a re-assessment of the problems. *International Journal for Research and Method in Education*, 35 (2), pp. 111–18; Zuber-Skerritt, O. (1996) *New Directions in Action Research*.” adlı eserlerden yapılan alıntılar için, *Taylor and Francis Yayınevi’ne* [*Taylor and Francis* (www.tandfonline.com)];

“Whyte, W. F. (1993) *Street Corner Society*. Chicago, IL: University of Chicago Press.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Chicago Üniversitesi Yayınları’na* (*University of Chicago Press*);

“Lansing, J. B., Ginsburg, G. P. ve Braaten, K. (1961) *An Investigation of Response Error*. Studies in Consumer Savings, No. 2. Urbana, IL: University of Illinois Bureau of Economic and Business Research.” adlı eserden yapılan alıntılar için, *Illinois Üniversitesi’ne* (*University of Illinois at Urbana-Champaign*);

şükranlarımızı sunuyoruz.

Feragat: Yayıncılar, *Eğitimde Araştırma Yöntemleri* kitabının bu sekizinci baskısında çoğaltılarak kullanılan çalışma ve malzemelerin yazar ve/veya telif hakkı sahiplerine erişmek için gereken her türlü çabayı göstermiştir. Buna rağmen kendilerine ulaşamadıklarımız olduğunun bilinciyle bu kitapta çalışmalarına yer verilen birey veya şirketlerin bizimle iletişime geçmelerinden memnuniyet duyacağımızı belirtmek istiyoruz.

Bölümler ve çevirenleri

Çeviri Editörleri:

Prof. Dr. Erkan DİNÇ – *Anadolu Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0001-5711-9182

Prof. Dr. Kasım KIROĞLU – *Ondokuz Mayıs Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-0953-3351

KISIM 1. EĞİTİM ARAŞTIRMALARINDA BAĞLAM

BÖLÜM 1. Araştırmanın doğası: Alanın inşası

Prof. Dr. Rifat EFE – *Dicle Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-8196-309

Doç. Dr. Hülya ASLAN EFE – *Dicle Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-0042-4546

BÖLÜM 2. Karma yöntem araştırmaları

Dr. Öğr. Üyesi Derya ÇOBANOĞLU AKTAN – *Hacettepe Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-8292-3815

BÖLÜM 3. Eleştirel eğitim araştırmaları

Doç. Dr. Mehmet Şükrü BELLİBAŞ – *Adıyaman Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0003-1281-4493

BÖLÜM 4. Eğitim araştırmalarında kuramın yeri

Prof. Dr. Süleyman Nihat ŞAD – *İnönü Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-3169-2375

BÖLÜM 5. Değerlendirme ve araştırma

Prof. Dr. Vesile ALKAN – *Pamukkale Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-8630-335

BÖLÜM 6. Nedensellik arayışı

Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim ŞEN – *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-1869-312X

KISIM 2. ARAŞTIRMA TASARIMI

BÖLÜM 7. Eğitim ve sosyal bilim araştırmalarında etik

Dr. Öğr. Üyesi Ömer ŞİMŞEK – *Dicle Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0001-8222-1920

BÖLÜM 8. İnternet araştırmalarında etik

Eyyüp YAPRAK

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇEKİÇ – *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-7292-3301

BÖLÜM 9. Bir araştırma projesi seçmek

Dr. Öğr. Üyesi Yeşim İMAMOĞLU – *Boğaziçi Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-8790-3127

BÖLÜM 10. Araştırma soruları

Doç. Dr. Elvan GÜNEL – *Anadolu Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-6864-2072

BÖLÜM 11. Araştırma deseni ve planlama

Arş. Gör. Ayşe SOYLU – Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-7791-325X

BÖLÜM 12. Örneklem

Prof. Dr. Neşe GÜLER – İzmir Demokrasi Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-2836-3132

Doç. Dr. Mustafa İLHAN – Dicle Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-1804-002X

BÖLÜM 13. Hassas durumlarda araştırma ve eğitim araştırmalarının hassas yönleri

Doç. Dr. İbrahim DELEN – Uşak Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-2816-777X

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ÖZÜDOĞRU – Uşak Üniversitesi – ORCID: 0000-0001-5575-7738

BÖLÜM 14. Geçerlilik ve güvenilirlik

Dr. Öğr. Üyesi Türker TOKER – Uşak Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-3038-7096

Fatih CEBECİ – ORCID No: 0000-0001-6502-380X

KISIM 3. EĞİTİM ARAŞTIRMALARI İÇİN METODOLOJİLER**BÖLÜM 15. Nitel, natüralist (doğal) ve etnografik araştırmalar**

Dr. Öğr. Üyesi Ümit DURUK – Adıyaman Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-9079-9367

BÖLÜM 16. Tarihi ve belgesel araştırma

Prof. Dr. Erkan DİNÇ – Anadolu Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-0953-3351

BÖLÜM 17. Tarama çalışmaları, boylamsal ve kesitsel çalışmalar, eğilim araştırmaları

Prof. Dr. Niyazi ÖZER – İnönü Üniversitesi – ORCID No: 0000-0001-7745-6645

BÖLÜM 18. İnternet-tabanlı anket/ölçek uygulamaları

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA – Gazi Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-4308-6919

BÖLÜM 19. Durum çalışmaları

Doç. Dr. Mustafa SEVER – Ankara Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-3777-0124

BÖLÜM 20. Deneyler

Arş. Gör. Dr. İsmail KAŞARCI – Eskişehir Osmangazi Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-4686-3106

BÖLÜM 21. Meta-analiz, sistematik inceleme ve araştırma sentezleri

Doç. Dr. Yavuz SAMUR – Bahçeşehir Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-4269-7099

Hilal Zeynep ALTINIŞIK – ORCID No: 0000-0003-2027-7835

BÖLÜM 22. Eylem araştırması

Arş. Gör. Ahmet KAYSILI – Ankara Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-0308-1067

BÖLÜM 23. Eğitim araştırmalarında sanal dünya, sosyal ağ yazılımları ve netnografi

Doç. Dr. Servet ÜZTEMUR – Gaziantep Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-1580-9123

KISIM 4. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ

BÖLÜM 24. Anketler ve ölçekler

Prof. Dr. Ahmet KARA – *İnönü Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-6196-2292

BÖLÜM 25. Görüşmeler

Dr. Öğr. Üyesi Aysel TÜFEKÇİ – *Gazi Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0001-7792-5624

BÖLÜM 26. Gözlem

Doç. Dr. Ali ÜNİŞEN – *Adıyaman Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0003-4430-3583

BÖLÜM 27. Testler

Dr. Sedef SÜER – *Dicle Üniversitesi* – ORCID No: 0000-00021833-9286

BÖLÜM 28. Eğitim araştırmalarında ikincil veri kullanımı

Dr. Öğr. Üyesi Tolga KARGIN – *Uşak Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0003-2380-2383

BÖLÜM 29. Kişisel yapılar

Dr. Murat SÜMER – *Uşak Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0003-1566-4355

BÖLÜM 30. Rol-oyunama (role-play) ve araştırma

Öğr. Gör. Vahide Yiğit GENÇTEN – *Adıyaman Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0003-0372-2298

Arş. Gör. İbrahim DOYUMĞAÇ – *Adıyaman Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-8234-7555

Öğr. Gör. Ahat TEZCAN – *Harran Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0001-8072-4495

Dr. Öğr. Üyesi İlhan ÇİÇEK – *Batman Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0003-0266-8656

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TANHAN – *Adıyaman Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-4972-8591

BÖLÜM 31. Eğitim araştırmalarında görsel medya

Doç. Dr. Öner USLU – *Ege Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0001-8891-3119

KISIM 5. VERİ ANALİZİ VE RAPORLAMA

BÖLÜM 32. Nitel veri analizi yaklaşımları

Prof. Dr. Osman Serhat İREZ – *Marmara Üniversitesi* – ORCID: 0000-0003-3294-4666

Doç. Dr. Özgür Kıvılcın DOĞAN – *Marmara Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-3213-2345

Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem HAN TOSUNOĞLU – *Marmara Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-5904-656

BÖLÜM 33. Nitel verilerin düzenlenmesi ve sunumu

Dr. Öğr. Üyesi Sevda ÇETİN – *Hacettepe Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0001-5483-595

BÖLÜM 34. Kodlama ve içerik analizi

Dr. Öğr. Üyesi Görkem AVCI – *Bartın Üniversitesi* – ORCID No: 0000-0002-4489-1613

BÖLÜM 35. Söylemler: Bir metin olarak karşılıklı konuşmalar, anlatılar ve otobiyografiler

Doç. Dr. Fatih DOĞAN – Yıldız Teknik Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-1530-5195

Doç. Dr. Ali ÜNİŞEN – Adıyaman Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-4430-3583

Doç. Dr. Hüseyin POLAT – Adıyaman Üniversitesi – ORCID No: 0000-0001-9760-5257

BÖLÜM 36. Görsel medya analizi

Dr. Buket Turhan TÜRKKAN – Çukurova Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-2528-4022

BÖLÜM 37. Temellendirilmiş kuram

Doç. Dr. Sacide Güzin MAZMAN – Uşak Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-2188-221X

BÖLÜM 38. Nicel veri analizine yönelik yaklaşımlar

Doç. Dr. Bilge GÖK – Hacettepe Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-1548-164X

BÖLÜM 39. İstatistiksel anlamlılık, etki büyüklüğü ve istatistiksel güç

Dr. Öğr. Üyesi Neşe Öztürk GÜBEŞ – Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-0179-1986

BÖLÜM 40. Betimleyici istatistikler

Dr. Öğr. Üyesi Sevda ÇETİN – Hacettepe Üniversitesi – ORCID No: 0000-0001-5483-595

BÖLÜM 41. Çıkarımsal istatistikler: Fark testleri

Doç. Dr. Gülden Kaya UYANIK – Sakarya Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-8100-6994

BÖLÜM 42. Çıkarımsal istatistikler: Regresyon analizi ve standartlaştırma

Prof. Dr. Neşe GÜLER – İzmir Demokrasi Üniversitesi – ORCID No: 0000-0002-2836-3132

BÖLÜM 43. Faktör analizi, kümeleme analizi ve yapısal eşitlik modellemesi

Dr. Melehat GEZER – Dicle Üniversitesi – ORCID No: 0000-0001-7701-3203

BÖLÜM 44. İstatistiksel testin seçimi

Doç. Dr. Mustafa İLHAN – Dicle Üniversitesi – ORCID No: 0000-0003-1804-002X

BÖLÜM 45. Karma yöntemlerin ötesinde: Çapraz durum ve durum içi analizleri birleştirmede nitel karşılaştırmalı analiz (NKA) yönteminin kullanılması

Dr. Ufuk ULUÇINAR – Uşak Üniversitesi – ORCID No: 0000-0001-9167-5457

İçindekiler

<i>Sekizinci baskıya ön söz</i>	v	2 Karma yöntem araştırmaları	31
<i>Çeviri ön sözü</i>	ix	2.1 Giriş 31	
<i>Eğitimde Araştırma Yöntemleri</i>	xi	2.2 Karma yöntem araştırması nedir? 32	
<i>Bölüm yazarı olarak destek sağlayanlar</i>	xii	2.3 Neden karma yöntem araştırmalarını kullanmalı? 33	
<i>Teşekkür</i>	xiii	2.4 Karma yöntem araştırmalarının temelleri 34	
<i>Bölümler ve çevirenleri</i>	xvii	2.5 Karma yöntem yaklaşımlarıyla çalışmak 38	
<i>İçindekiler</i>	xxi	2.6 Karma yöntem araştırmalarının aşamaları 47	
<i>şekiller</i>	xxviii	2.7 Sonuç 48	
<i>Tablolar</i>	xxx		
<i>Kutular</i>	xxxiii		
KISIM 1			
Eğitim araştırmalarında bağlam	1	3 Eleştirel eğitim araştırmaları	51
1 Araştırmanın doğası: Alanın inşası	3	3.1 Eleştirel teori ve eleştirel eğitim araştırmaları 51	
1.1 Giriş 3		3.2 Eleştirel teori ağısından diğer yaklaşımların eleştirisi 54	
1.2 Anlama arayışı 3		3.3 Katılımcı araştırma ve eleştirel teori 55	
1.3 Sosyal gerçeğliğe dair düşünce ve anlayışlar 5		3.4 Feminist araştırma 58	
1.4 Paradigmalar 8		3.5 Post-kolonyal teori ve diğer bazı teoriler üzerine kısa bir not 63	
1.5 Pozitivizm 10		3.6 Eğitim araştırmalarının değerlerden arınıklığı 63	
1.6 Bilimin varsayımları ve doğası 10		3.7 Üç önemli paradigmanın özeti 65	
1.7 Bilimin araçları 12			
1.8 Bilimsel yöntem 13		4 Eğitim araştırmalarında kuramın yeri	68
1.9 Pozitivizm ve bilimsel yöntemin eleştirisi 14		4.1 Kuram nedir? 68	
1.10 Post-pozitivizm 16		4.2 Kurama neden ihtiyaç duyarız? 71	
1.11 Pozitivist ve post-pozitivist sosyal bilime alternatifler: Natüralist ve yorumlamacı yaklaşımlar 17		4.3 Kuramı ilginç kılan nedir? 71	
1.12 Bir terminoloji sorunu: Normatif ve yorumlamacı paradigmlar 19		4.4 Kuram türleri 72	
1.13 Fenomenoloji, etnometodoloji, sembolik etkileşimcilik ve yapılandırıcılık 20		4.5 Kuram nereden gelir? 76	
1.14 Doğal ve yorumlamacı yaklaşımların eleştirileri 23		4.6 Araştırmacılar için kuramla ilgili sorular 77	
1.15 Postmodernist ve post-yapısalcı bakış açaları 24		4.7 Sonuç 77	
1.16 Eğitim araştırmalarında öznellik ve nesnellik 25		5 Değerlendirme ve araştırma	79
1.17 Karmaşıklık teorisi paradigması 27		5.1 Araştırma ve değerlendirme arasındaki benzerlikler ve farklılıklar 79	
1.18 Sonuç 29		5.2 Değerlendirme araştırması ve politika geliştirme 82	
		5.3 Araştırma, değerlendirme, politika ve politika geliştirme 83	

6	Nedensellik arayışı	87	8	İnternet araştırmalarında etik	144
6.1	Giriş 87		8.1	İnternet araştırması nedir? 144	
6.2	Nedenler ve koşullar 87		8.2	İnternet araştırmasında temel etik konular nelerdir? 144	
6.3	Nedensel çıkarım ve olasılıklı nedensellik 88		8.3	Bilgilendirilmiş onam 145	
6.4	Nedensellik, açıklama, tahmin ve korelasyon 92		8.4	Kamusal ve özel konular 146	
6.5	Nedensel aşırı-determinasyon 94		8.5	Gizlilik, mahremiyet ve anonimlik 148	
6.6	Sebeup ve sonucun kapsamı ve zamanlaması 95		8.6	İnternet araştırmalarında etik ilkeler 149	
6.7	Nedenselliğın yönü, doğrudan ve dolaylı oluşu 96		8.7	Sonuç 152	
6.8	Nedensellik kurma 96		9	Bir araştırma projesi seçmek	153
6.9	Nedensellikte eylem anlatılarının rolü 98		9.1	Giriş 153	
6.10	Nedenleri ve sonuçları araştırmak 99		9.2	Araştırma projesi nasıl ortaya çıkar? 153	
6.11	Nedenlerin sonuçlarını araştırmak 101		9.3	Araştırmanın önemi 156	
6.12	Sonuçların nedenlerini araştırmak 103		9.4	Araştırmanın amaçları 157	
6.13	Sonuç 107		9.5	Araştırmanın gerçekteştirilmesini sağlamak 158	
			9.6	Araştırma sorularını dikkate alma 160	
			9.7	Literatür taraması ve literatür incelemesi 161	
			9.8	Araştırma konusunun veya projesinin seçimindeki anahtar konuların özeti 162	
KISIM 2			10	Araştırma soruları	165
Araştırma tasarımı	109		10.1	Neden araştırma sorularınız olmalı? 165	
7	Eğitim ve sosyal bilim araştırmalarında etik 111		10.2	Araştırma soruları nereden geliyor? 165	
7.1	Giriş 111		10.3	Araştırma sorularının türleri 166	
7.2	Etik ilkeler ve eğitim araştırmalarında etiğın doğası 112		10.4	Araştırma sorunuz/sorularınızı tasarlama 167	
7.3	Sponsorlu araştırmalar 114		10.5	Araştırma sorunuzun yanıtlanabilir kılmak 169	
7.4	Etikle ilgili düzenleyici bağlımlar 115		10.6	Kaç tane araştırma sorum olmalı? 172	
7.5	Araştırma konusunun ve araştırma deseninin seçimi 120		10.7	Son bir düşünce 172	
7.6	Bilgilendirilmiş onam 122		11	Araştırma deseni ve planlama	173
7.7	Zarar vermeme, yarar gözetme ve insan saygınlığı 127		11.1	Giriş 173	
7.8	Mahremiyet 128		11.2	Araştırmanın planlanmasına yönelik yaklaşımlar 174	
7.9	Anonimlik 129		11.3	Araştırma deseni ve metodoloji 175	
7.10	Gizlilik 130		11.4	Araştırma deseninden işlevsel planlamaya 177	
7.11	Mahremiyet, gizlilik ve anonimliğe karşı söylemler 130		11.5	Araştırmanın planlanması için bir çerçeve 177	
7.12	Aldatma/Yanıltma 132		11.6	Literatür taraması yapmak ve raporlamak 181	
7.13	Araştırma ortamına erişim ve kabul görme 134		11.7	İnternette literatür tarama 183	
7.14	Güç ve konum 135		11.8	Araştırma sorularının işlevselleştirilmesi 185	
7.15	Karşılıklılık 137		11.9	Yöntemleri metodolojiden ayırmak 186	
7.16	Veri analiz süreçlerinde etik 137		11.10	Veri analizi 186	
7.17	Raporlamada ve yayımlamada etik 139		11.11	Sonuçların sunulması ve raporlanması 188	
7.18	Sponsorlara, yazarlara ve araştırma topluluğuna karşı sorumluluklar 141		11.12	Araştırma için bir planlama matrisi 188	
7.19	Sonuç 141				

11.13	Araştırma planlamasının yönetilmesi	194	14.14	Gözlemlerde geçerlilik ve güvenilirlik	278
11.14	Çalışılmış bir örnek	196	14.15	Testlerde geçerlilik ve güvenilirlik	279
11.15	Araştırma planlamasında kalitenin sağlanması	201	14.16	Yaşam öykülerinde geçerlilik ve güvenilirlik	283
12	Örnekleme	202	14.17	Vaka çalışmalarında geçerlilik ve güvenilirlik	284
12.1	Giriş	202	KISIM 3		
12.2	Örneklem büyüklüğü	203	Eğitim araştırmaları için metodolojiler		
12.3	Örnekleme hatası	209	15	Nitel, natüralist (doğal) ve etnografik araştırmalar	287
12.4	İstatistiksel güç ve örneklem büyüklüğü	211	15.1	Nitel, natüralist ve etnografik sorgulamanın temelleri	288
12.5	Örneklemin temsil gücü	212	15.2	Natüralist araştırmalar	292
12.6	Örnekleme erişim	213	15.3	Etnografik araştırmalar	292
12.7	Örnekleme stratejileri	214	15.4	Eleştirel etnografi	294
12.8	Olasılıklı örneklemler	214	15.5	Otoetnografi	297
12.9	Olasılıklı-olmayan örneklemler	217	15.6	Sanal etnografi	299
12.10	Nitel araştırmalarda örnekleme	223	15.7	Fenomenolojik araştırma	300
12.11	Karma yöntem araştırmalarında örnekleme	224	15.8	Nitel, natüralist ve etnografik araştırmaların planlanması	301
12.12	Örnekleme stratejilerini planlama	225	15.9	Düşünümsellik (reflexivity)	302
12.13	Sonuç	226	15.10	Nitel araştırma yapmak	303
13	Hassas durumlarda araştırma ve eğitim araştırmalarının hassas yönleri	228	15.11	Nitel, natüralist ve etnografik yaklaşımlarda görülen bazı zorluklar	320
13.1	Giriş	228	16	Tarihi ve belgesel araştırma	323
13.2	Hassas araştırma nedir?	228	JANE MARTIN		
13.3	Örnekleme ve erişim	230	16.1	Giriş	323
13.4	Hassas araştırmalarda etik meseleler	233	16.2	Başlangıç aşaması için bazı düşünceler: Teori ve yöntem	323
13.5	Hassas araştırmaların araştırmacı üzerinde etkileri	236	16.3	Doküman analizi süreci ve gerektirdikleri	325
13.6	Güçlü insanları araştırmak	237	16.4	Dokümanların kullanılmasıyla ilgili bazı problemler	326
13.7	Güçsüz ve savunmasız insanları araştırma	240	16.5	Geçmişin sesi: Kimin söyledikleri geçerlidir?	326
13.8	Sorular sorma	242	16.6	Çalışılmış bir örnek: Eğitim tarihine biyografik bir yaklaşım	328
13.9	Sonuç	243	16.7	Sonuç	333
14	Geçerlilik ve güvenilirlik	245	17	Tarama çalışmaları, boylamsal ve kesitsel çalışmalar, eğilim araştırmaları	334
14.1	Geçerliliğin tanımlanması	245	17.1	Giriş	334
14.2	Nicel araştırmalarda geçerlilik	246	17.2	Tarama çalışması nedir?	334
14.3	Nitel araştırmalarda geçerlilik	247	17.3	Tarama çalışmalarının avantajları	334
14.4	Karma yöntem araştırmalarında geçerlilik	250	17.4	Bazı ön değerlendirmeler	336
14.5	Geçerlilik türleri	252	17.5	Bir tarama araştırmasını planlamak ve tasarlamak	338
14.6	Çeşitleme (üçgenleme)	265	17.6	Anket soruları	340
14.7	Geçerliliğin sağlanması	267	17.7	Geri dönüş oranının kısıtlı olması, yanıtlamama ve eksik/kayıp veriler	341
14.8	Güvenilirlik	268	17.8	Araştırmalarda örneklem	345
14.9	Nicel araştırmalarda güvenilirlik	268	17.9	Boylamsal ve kesitsel çalışmalar	347
14.10	Nitel araştırmalarda güvenilirlik	270			
14.11	Görüşmelerde geçerlilik ve güvenilirlik	271			
14.12	Deneylerde geçerlilik ve güvenilirlik	276			
14.13	Anketlerde geçerlilik ve güvenilirlik	277			

17.10	Boylamsal ve kesitsel çalışmalar ile eğilim araştırmalarının güçlü ve zayıf yönleri	349	20.9	Ön test ve son testlerin zamanlaması	412
17.11	Posta anketleri, yüz yüze görüşmeler ve telefon görüşmeleri aracılığıyla gerçekleştirilen tarama çalışmaları	352	20.10	Özel tasarım deneyi	413
17.12	Tarama araştırmalarındaki veri toplama yöntemlerinin karşılaştırılması	357	20.11	İnternet tabanlı deneyler	415
18	İnternet-tabanlı anket/ölçek uygulamaları	361	20.12	Etken/faktör sonrası (<i>ex post facto</i>) araştırma	418
18.1	Giriş	361	20.13	Sonuç	425
18.2	İnternet-tabanlı anketlerin/ölçeklerin avantajları	361	21	Meta-analiz, sistematik inceleme ve araştırma sentezleri	427
18.3	İnternet-tabanlı anketlerin/ölçeklerin dezavantajları	362	HARSH SURI		
18.4	İnternet-tabanlı anket/ölçek oluşturma	363	21.1	Giriş	427
18.5	İnternet-tabanlı anketlerde/ölçeklerde etik meseleler	367	21.2	Meta-analiz	428
18.6	İnternet-tabanlı anketlerde/ölçeklerde örnekleme	372	21.3	Sistematik incelemeler	430
18.7	İnternet-tabanlı araştırmalarda geri dönüş oranlarının artırılması	372	21.4	Metodolojik olarak kapsayıcı araştırma sentezleri	431
18.8	Teknolojik gelişmeler	374	21.5	Sonuç	438
19	Durum çalışmaları	375	22	Eylem araştırması	440
19.1	Durum çalışması nedir?	375	22.1	Giriş	440
19.2	Durum çalışması türleri	377	22.2	Eylem araştırmasının tanımlanması	441
19.3	Durum çalışmalarının avantaj ve dezavantajları	378	22.3	Eylem araştırmasının ilke ve özellikleri	443
19.4	Durum çalışmalarında genelleme	380	22.4	Katılımcı eylem araştırması	444
19.5	Durum çalışmalarında geçerlilik ve güvenilirlik	381	22.5	Eleştirel praksis (çalışma/uygulama) olarak eylem araştırması	445
19.6	Bir durum çalışması planlamak	382	22.6	Eylem araştırması ve karmaşıklık teorisi	448
19.7	Durum çalışması deseni ve metodoloji	384	22.7	Eylem araştırmasında işlem ve süreçler	448
19.8	Durum çalışmalarında örneklem oluşturma	386	22.8	Eylem araştırmasının raporlanması	453
19.9	Durum çalışmalarında veriler	387	22.9	Eylem araştırmasında yansıtıcılık ya da yapılanlar/olup bitenler hakkında düşünme	454
19.10	Bir durum çalışmasını raporlamak	389	22.10	Eylem araştırmasında etik konular	454
19.11	Nasıl iyi bir durum çalışması araştırmacısı olunur?	389	22.11	Bazı pratik ve teorik konular	455
19.12	Sonuç	390	22.12	Sonuç	456
20	Deneyler	391	23	Eğitim araştırmalarında sanal dünyalar, sosyal ağ yazılımları ve netnografi	457
20.1	Giriş	391	STEWART MARTIN		
20.2	Rastgele kontrollü deneyler	391	23.1	Giriş	457
20.3	Deneyel eğitim araştırmalarında desenler	401	23.2	Sanal dünyaların temel özellikleri	457
20.4	Gerçek deneyel tasarımlar	402	23.3	Sosyal ağ yazılımları	458
20.5	Yarı deneyel desenler	406	23.4	Eğitim araştırmalarında sanal dünya ve sosyal medya kullanımı	458
20.6	Tek durumlu ABAB tasarımı	408	23.5	Netnografi, sanal dünya ve sosyal medya ağı yazılımları	459
20.7	Deneyel araştırmaların yürütülmesindeki prosedürler	409	23.6	Sanal dünya, sosyal ağ yazılımları ve netnografi ile araştırma fırsatları	461
20.8	Deneylerde iç ve dış geçerliliğe yönelik tehditler	411	23.7	Etik veya araştırma etiği	463
			23.8	Uygulama yönergeleri	464
			23.9	Veriler	466
			23.10	Sonuç	467

KISIM 4

Veri toplama yöntemleri**469****24 Anketler ve ölçekler****471**

- 24.1 Giriş 471
- 24.2 Etik meseleler 471
- 24.3 Anketleri/ölçekleri planlama 472
- 24.4 Anket/ölçek maddelerinin türleri 475
- 24.5 Hassas sorular sorma 489
- 24.6 Soru yazımında hata ve tuzaklardan kaçınma 490
- 24.7 Soruları sıralama 492
- 24.8 Birkaç sözlü soru içeren anketler/ölçekler 493
- 24.9 Anketin görsel tasarımı 493
- 24.10 Üst yazı ve uygulama sonrası gönderilen mektuplar 495
- 24.11 Anketin/ölçeğin pilot uygulaması 496
- 24.12 Anket/ölçek tasarımına yönelik pratik tavsiyeler 498
- 24.13 Anketleri uygulama 501
- 24.14 Anket verilerinin işlenmesi 504

25 Görüşmeler**506**

- 25.1 Giriş 506
- 25.2 Görüşme kavramına dair çeşitli anlayışlar 507
- 25.3 Görüşmenin amaçları 508
- 25.4 Görüşme türleri 508
- 25.5 Görüşmelerin planlanması ve uygulanması 512
- 25.6 Grup görüşmeleri 527
- 25.7 Çocuklarla görüşme 528
- 25.8 Azınlık ve ötekileştirilmiş insanlarla görüşme 531
- 25.9 Odak gruplar 532
- 25.10 Yönlendirici olmayan, odaklı, problem-merkezli ve derinlemesine görüşmeler 533
- 25.11 Telefon görüşmeleri 535
- 25.12 Çevrim-içi görüşmeler 538
- 25.13 Görüşmede etik sorunlar 540

26 Gözlem**542**

- 26.1 Giriş 542
- 26.2 Yapılandırılmış gözlem 545
- 26.3 Yapılandırılmış gözlem yapma ihtiyacı 550
- 26.4 Yapılandırılmış gözlem verilerinin analizi 550
- 26.5 Kritik olaylar 551
- 26.6 Doğal ve katılımcı gözlem 551
- 26.7 Yapılandırılmamış gözlem ve video veri analizleri 555
- 26.8 Doğal ve yapay gözlem ortamları 555
- 26.9 Video gözlemler 556
- 26.10 Gözlem verilerinde zamanlama ve nedensellik 558

26.11 Gözlemde etik konular 558

26.12 Gözlemde güvenilirlik ve geçerlilik 560

26.13 Sonuç 562

27 Testler**563**

- 27.1 Giriş 563
- 27.2 Neyi ölçüyoruz? 563
- 27.3 Parametrik ve parametrik olmayan testler 565
- 27.4 Tanılayıcı (diagnostik) testler 565
- 27.5 Norma dayalı, ölçüte dayalı ve alana özgü ölçme araçları 566
- 27.6 Ticari amaçlı geliştirilmiş testler ve araştırmacı tarafından geliştirilmiş testler 567
- 27.7 Bir ölçme aracı oluşturma ve geçerliliğini sağlama 568
- 27.8. Test hazırlama yazılımları 583
- 27.9 Ön test ve son test hazırlama 583
- 27.10 Ölçmede etik konular 584
- 27.11 Bilgisayar destekli uyarlanabilir ölçme 585

28 Eğitim araştırmalarında ikincil veri kullanımı**586**

- 28.1 Giriş 586
- 28.2 İkincil veri kullanımının avantajları 587
- 28.3 İkincil veri kullanımındaki zorluklar 588
- 28.4 İkincil veri kullanımında etik sorunlar 589
- 28.5 İkincil veri analizi örnekleri 589
- 28.6 İkincil verilerle çalışma 589
- 28.7 Sonuç 592

29 Kişisel yapılar**593**

RICHARD BELL

- 29.1 Giriş 593
- 29.2 Repertuar çizelgesi tekniğinin güçlü yanları 594
- 29.3 Kişisel yapılar ile çalışma 595
- 29.4 Çizelge analizi 599
- 29.5 Eğitim araştırmalarında repertuar çizelgesi tekniğinin kullanımına dair bazı örnekler 600
- 29.6 Araştırmalarda repertuar çizelgesi tekniğinin kullanımına yönelik artan talepler 604
- 29.7 Kaynaklar 605

30 Rol-oyun (role-play) ve araştırma**606**

CARMEL O'SULLIVAN

- 30.1 Giriş 606
- 30.2 Rol-oyun pedagojisi 607
- 30.3 Rol-oyun nedir? 608
- 30.4 Araştırmada rol-oyun neden kullanılır? 610

30.5	Rol-oyunama sürecinde farkında olunması gereken konular	612	34.6	İçerik analizinin çalışılmış bir örneği	680
30.6	Bir araştırma metodu olarak rol-oyunama	616	34.7	İçerik analizinde güvenilirlik	684
30.7	Bir araştırma metodu olarak rol-oyunama: Özel nitelikler	616	35	Söylemler: Bir metin olarak karşılıklı konuşmalar, anlatılar ve otobiyografiler	686
30.8	Dikkat edilmesi gerekenlere dair bir not	617	35.1	Söylem analizi ve eleştirel söylem analizi	686
30.9	Rol-oyunama süreci nasıl işler?	617	35.2	Bir karşılıklı konuşma analizi	688
30.10	Başarılı bir rol-oyunama için stratejiler	618	35.3	Anlatı analizi	694
30.11	Rol-oyunama kullanarak yapılan araştırma örnekleri	626	35.4	Otobiyografi	698
30.12	Simülasyonlar üzerine bir not	626	35.5	Sonuç	700
31	Eğitim araştırmalarında görsel medya	628	36	Görsel medya analizi	702
31.1	Giriş	628	36.1	Giriş	702
31.2	Görüntüleri kim sağlıyor?	630	36.2	İçerik analizi	704
31.3	Fotoğraf tanımlama	630	36.3	Söylem analizi	705
31.4	Video ve hareketli görüntüler	633	36.4	Temellendirilmiş kuram	706
31.5	Gerçek eşya ve nesnelere	635	36.5	Görüntüleri yorumlama	707
31.6	Görsel araştırmalarda etik konular	636	36.6	Bir görüntüyü yorumlama: Çalışılmış bir örnek	708
KISIM 5			36.7	Hareketli görüntüleri analiz etme	712
Veri analizi ve raporlama		641	36.8.	Sonuç	713
32	Nitel veri analizi yaklaşımları	643	37	Temellendirilmiş kuram	714
32.1	Nitel veri analizinin öğeleri	643	37.1	Giriş	714
32.2	Veri analizi, yoğun betimleme ve yansıtıcılık	647	37.2	Temellendirilmiş kuram modelleri	715
32.3	Nitel veri analizinde etik	650	37.3	Temellendirilmiş kuram oluşturmadaki aşamalar	717
32.4	Bilgisayar destekli nitel veri analiz yazılımları (BDNVAY/CAQDAS)	650	37.4	Temellendirilmiş kuramın araçları	717
33	Nitel verilerin düzenlenmesi ve sunumu	657	37.5	Temellendirilmiş kuramın güçlü yanları	721
33.1	Verilerin çizelge veya tablo haline dönüştürülmesi	657	37.6	Temellendirilmiş kuramın değerlendirilmesi	721
33.2	Verileri düzenleme ve sunmanın on yolu	661	37.7	Temellendirilmiş kuram çalışmasına hazırlanma	722
33.3	Veri analizinde anlatı ve biyografi yaklaşımları	664	37.8	Temellendirilmiş kurama ilişkin bazı kaygılar	722
33.4	Veri analizine sistematik yaklaşımlar	665	38	Nitel veri analizine yönelik yaklaşımlar	725
33.5	Nitel verilerin analizinde kullanılan metodolojik araçlar	666	38.1	Giriş	725
34	Kodlama ve içerik analizi	668	38.2	Ölçek çeşitleri	725
34.1	Giriş	668	38.3	Parametrik ve parametrik olmayan veri	727
34.2	Kodlama	668	38.4	Betimsel ve çıkarımsal istatistikler	727
34.3	Kodlamaya dair endişeler	673	38.5	Değişken türleri	728
34.4	İçerik analizi nedir?	674	38.6	Hipotezler	730
34.5	İçerik analizi nasıl işe yarar?	675	38.7	Tek yönlü ve iki yönlü testler	732
			38.8	Güven aralıkları	733
			38.9	Dağılımlar	733
			38.10	Sonuç	737

39	İstatistiksel anlamlılık, etki büyüklüğü ve istatistiksel güç	739	43	Faktör analizi, kümeleme analizi ve yapısal eşitlik modellemesi	818
39.1	Giriş	739	43.1	Faktör analizinin uygulanması	818
39.2	İstatistiksel anlamlılık	739	43.2.	Faktör analizi çıktılarında nelere dikkat edilmeli?	826
39.3	İstatistiksel anlamlılık konusundaki kaygılar	742	43.3	Kümeleme analizi	828
39.4	Hipotez testi ve yokluk hipotezinin anlamlılık testi	744	43.4	Yapısal eşitlik modellemesi hakkında bir not	833
39.5	Etki büyüklüğü	745	43.5	Çok düzeyli modelleme hakkında bir not	836
39.6	İstatistiksel güç	749			
39.7	Sonuç	752	44	İstatistiksel testin seçimi	839
40	Betimleyici istatistikler	753	44.1	Giriş	839
40.1	Eksik/kayıp veriler	753	44.2	Örnekleme konusu	839
40.2	Frekanslar, yüzdeler ve çapraz tablolar	754	44.3	Kullanılan veri türü	841
40.3	Merkezi eğilim ve dağılım ölçüleri	762	44.4	Doğru istatistiğin seçimi	841
40.4	Durum değerlendirmesi	765	44.5	Testlerin dayandığı varsayımlar	841
40.5	Korelasyonlar ve ilişki ölçümleri	765	45	Karma yöntemlerin ötesinde: Çapraz durum ve durum içi analizleri birleştirmede nitel karşılaştırmalı analiz (NKA) yönteminin kullanılması	847
40.6	Kısmi korelasyonlar	772		BARRY COOPER ve JUDITH GLAESSER	
40.7	Güvenilirlik	774	45.1	Giriş	847
41	Çıkarımsal istatistikler: Fark testleri	776	45.2	'Nicel' bir perspektifle yola çıkma	848
41.1	Gruplar arası fark ölçümleri	776	45.3	'Nitel' bir çerçeveden yola çıkma	850
41.2	t-testi	777	45.4	Nitel karşılaştırmalı analiz (NKA)	850
41.3	Varyans analizi	781	45.5	Nitel karşılaştırmalı analiz: Yeterlilik	852
41.4	ki-kare testi	789	45.6	Sonuç	854
41.5	Serbestlik dereceleri	792			
41.6	Mann-Whitney ve Wilcoxon testleri	794			
41.7	Kruskal-Wallis ve Friedman testleri	797			
41.8	Sonuç	801			
42	Çıkarımsal istatistikler: Regresyon analizi ve standartlaştırma	802		<i>Bibliyografya</i>	855
42.1	Regresyon analizi	802		<i>Dizin</i>	907
42.2	Basit doğrusal regresyon				
42.3	Çoklu regresyon	805			
42.4	Standartlaştırılmış puanlar	814			
42.5	Sonuç	817			

Şekiller

1.1	Öznel-nesnel boyut	6	29.3	Çizelge özet ölçümleri	600
2.1	Karma yöntem araştırma tipolojileri	40	29.4	Çizelge kümesi gösterimi	601
3.1	'İdeal' bir katılımcı araştırma yönteminin adımları	57	29.5	Öz-benlik grafiği (plot grafiği)	602
3.2	Eğitim araştırmalarında pozitif, yorumlayıcı ve eleştirel paradigmlar	67	29.6	Öge ve yapıların mekânsal temsili	603
6.1	İki ilgisiz faktöre neden olan üçüncü bir faktör	92	32.1	NVivo'da veri düzenleme (NVivo 10)	651
6.2	Bir sonuç üzerindeki pozitif ve negatif nedenler (1)	97	32.2	NVivo'da bir gözlem ile ilgili oluşturulmuş kısa not örneği (NVivo 10)	652
6.3	Bir etki üzerindeki pozitif ve negatif nedenler (2)	100	32.3	Fotoğraf üzerine notların eklendiği bir NVivo görüntüsü (NVivo 10)	653
11.1	Araştırma için bir planlama dizilimi	195	34.1	Örgüt kültürü kodu için NVivo (Sürüm 10) kodlu metin. Birkaç dosyadan tek bir dosya haline getirilmiştir.	670
11.2	Bir kurumdaki düşük morali araştırmak için kuramsal çerçeve	197	36.1	NVivo'daki (10. Sürüm) resim verilerini analiz etmek için resim dosyası	703
11.3	Kurum kültürünün seviyelerini anlama	198	36.2	Bir sanat dersinde yirminci yüzyılın başlarındaki çocukların fotoğrafı	708
12.1	Seçilen örneklemelere ait ortalamaların evren ortalaması etrafında dağılımı	209	36.3	İzleyicinin görüş alanını ve bir fotoğrafın ana bölümünün şeklini eşleştirme	710
12.2	Kartopu örnekleme	222	38.1	İki grubun test puanları	732
15.1	Eleştirel etnografinin beş aşaması	296	38.2	Daha yüksek bir puan öngören tek yönlü bir testin tahminleri	732
15.2	Natüralistik, nitel ve etnografik araştırmaların planlanmasındaki aşamalar	302	38.3	Daha düşük bir puan öngören tek yönlü bir testin tahminleri	732
15.3	Nitel araştırma tasarımının öğeleri	303	38.4	İki yönlü bir testin tahminleri	733
15.4	Nitel veri analizindeki yedi adım	317	38.5	Normal dağılım eğrisi	734
17.1	Bir tarama araştırmasının planlanmasındaki aşamalar	338	38.6	Çarpık dağılımlar	734
17.2	Tarama türleri	349	38.7	Öğrencilere ne kadar rehberlik edildiği, yönlendirildiği ve desteklendiği	735
20.1	'Gerçek' deneysel desen	393	38.8	Gönüllü olarak koordinasyon rolü üstlenen personel	735
20.2	Bir deneydeki etkileşim etkileri	405	38.9	Basıklık türleri	735
20.3	Her iki müdahaleye de maruz bırakılan iki grup (tekrarlanan ölçümler)	406	39.1	Alfa, beta ve istatistiksel güç dengesi	750
20.4	ABAB tasarımı	408	39.2	Alfa, beta ve güç büyüklüğünü ayarlamak	751
20.5	Eğitim ortamları için bir ABAB tasarımı	409	40.1	Öğretmenler arasındaki farklı stres seviyelerinin dağılımının çubuk grafiği (SPSS çıktısı)	755
20.6	Etken/faktör sonrası araştırmaların dört türü	420	40.2	Dört okuldaki matematik sınav puanlarının kutu grafiği (SPSS çıktısı)	756
20.7	İki neden ve iki etki	421	40.3	En iyi uyum çizgisi ile birlikte saçılım grafiği (SPSS çıktısı)	757
22.1	Bir eylem araştırması çerçevesi	451	40.4	Test puanlarına ait çizgi grafiği	763
24.1	Anket tasarımının aşamaları	472	40.5	Aykırı değerle ortalama etrafında dağılım	764
24.2	Posta anketinin/ölçeğinin planlanması için bir akış şeması	504	40.6	Puanların platykurtik (basık) dağılımı	764
25.1	Görüşme yürütme yöntemleri	540	40.7	Puanların leptokurtik (sivri) dağılımı	764
26.1	Gözlem süreci	545			
29.1	Basit bir çizelge yapısı	594			
29.2	Doldurulmuş çizelge	596			

40.8	Korelasyonlara ilişkin saçılım grafiği	768	43.1	Bir yamaç birikinti grafiği (SPSS çıktısı)	821
40.9	Eğriselliği gösteren bir çizgi grafiği	770	43.2	Üç boyutlu döndürme	822
40.10	Okuma düzeyi ile aritmetik düzey arasındaki 0.65 değerindeki korelasyon katsayısının görünümü	771	43.3	Ortalama bağlantı kullanan kümeleme analizi (SPSS çıktısı)	831
41.1	Bağımlı değişken üzerindeki iki puan grubuna ait grafik	787	43.4	'En yakın komşu' tek bağlantı kümeleme analizi yöntemi (SPSS çıktısı)	832
42.1	Regresyon doğrusu ile saçılım grafiği (SPSS çıktısı)	803	43.5	AMOS'la yol analizi modellemesi (AMOS çıktısı)	834
42.2	Görelî ağırlıklandırmayı tanımlayan çoklu regresyon	806	43.6	Katsayıların eklendiği yol analizi (AMOS çıktısı)	835
42.3	Normallik, doğrusallık ve eş-değişkenlik testi için normal olasılık grafiği (SPSS çıktısı)	810	43.7	Ev ödevlerine yönelik motivasyon ile kaygının ev ödevleri başarısı üzerindeki etkisine ilişkin bir yapısal eşitlik modeli	836
42.4	Verinin dağılımını kontrol etmek için saçılım grafiği (SPSS çıktısı)	810	43.8	Bir yapısal eşitlik modeli	837
42.5	Standartlaştırılmış puanlar	816	44.1	Parametrik ve nonparametrik veriler için istatistiksel testin seçimi	842

Tablolar

1.1	Sosyal gerçekliğin yorumlanması için alternatif görüşler	7	17.3	Tarama çalışmalarında kullanılan veri toplama yöntemlerinin avantajları ve dezavantajları	358
3.1	Haberleşim'in bilgi-oluşturucu yaklaşımları ve araştırmanın doğası	53	18.1	İnternet-tabanlı anketlerdeki/ölçeklerdeki sorunlar ve çözümler	368
3.2	Davranışla ilgili çalışmalar için farklı yaklaşımlar	66	19.1	Durum çalışması araştırmalarında veri toplama, türler ve analize dair süreçler	383
6.1	Mill'in mutabakat yöntemi	89	21.1	Farklı epistemolojik yönelimlere göre araştırma sentezleri	433
6.2	Mill'in farklılık yöntemi	90	24.1	Etkili liderlikte iki seçeneğin soruların çapraz tablo ile gösterilmesi	474
6.3	Mill'in mutabakat ve farklılık yöntemi	90	24.2	Bir anket veya ölçekteki puanlama sistemi ve genel düzen	486
6.4	Mill'in eş-zamanlı varyasyon yöntemi	91	24.3	Araştırmalarda karşılaşılabilecek muhtemel sorunlar	488
6.5	Mill'in kalıntı yöntemi	91	25.1	Anketler ve görüşmelerin özelliklerinin özeti	509
6.6	Lise öğrencisi kızlar ve erkeklerin bilim dersi tercihleri	93	25.2	Farklı görüşme türlerinin güçlü ve zayıf yanları	510
6.7	Erkek ve kız lise öğrencilerinin öğretmen A ve B'ye göre bilim dersi tercihleri	93	25.3	Yanıtlama biçiminin seçimi	517
6.8	Erkek ve kız lise öğrencilerinin öğretmen A ve B'ye göre ileri bilim dersi tercihleri	94	26.1	Bir yapılandırılmış gözlem formu	546
11.1	Araştırmanın amaçları ve türleri	174	26.2	Yapılandırılmış, yapılandırılmamış, doğal ve yapay ortam gözlemi	556
11.2	Karma yöntem araştırmalarında veri toplama işlemlerinin zamansal planlanmasına dair üç örnek	181	27.1	Test maddelerinin bir matrisi	571
11.3	Araştırma desenlerinin bileşenleri	187	27.2	Test maddelerinin derlenmesi	571
11.4	Araştırma planı için bir matris	189	29.1	Basamaklama diyalogu	598
11.5	Araştırma için bir planlama matrisi	196	30.1	Literatürdeki rol-oyunama kullanımı örnekleri	624
12.1	Tesadüfi örnekleme için örneklem büyüklüğü, güven düzeyi ve güven aralıkları	206	33.1	İngilizce öğretiminin etkililiği	658
12.2	Kategorik ve sürekli veriler için örneklem büyüklükleri	207	33.2	İngiliz dili öğretiminin güçlü ve zayıf yönleri	658
12.3	İki yönlü testler için 0.80 güç düzeyinde minimum örneklem büyüklükleri	212	33.3	Öğretme yöntemleri	659
12.4	Örneklem türleri	227	34.1	Karşılaştırmalı analiz için tablolaştırılmış veriler	673
14.1	Nicel ve nitel araştırmalarda geçerliliğin karşılaştırılması	249	38.1	Shapiro-wilk testinde aykırı değerler (SPSS çıktısı)	737
14.2	Nicel ve nitel araştırmalarda güvenilirliğin karşılaştırılması	272	38.2	Normallik testleri (SPSS çıktısı)	737
17.1	50/50 şeklinde dağılan evet/hayır tipi bir soruya ilişkin düşük yanıt oranlarının maksimum farklılığı	343	38.3	İstatistikte sık kullanılan Yunan harfleri	738
17.2	Boylamsal, kesitsel, trend analizi ve retrospektif boylamsal çalışmaların özellikleri, güçlü ve zayıf yanları	353	39.1	I. tip ve II. tip hatalar	744
			39.2	Fark ve ilişki için etki büyüklüğü	746
			39.3	Bir etki büyüklüğünde ortalama ve standart sapma (SPSS çıktısı)	747

39.4	Varyansların eşitliği için Levene testi (SPSS çıktısı)	748	41.4	Yöneticiler ve öğretmenler için t-testi (SPSS çıktısı)	779
39.5	Bir bağımlı örneklem testinde ortalama ve standart sapma (SPSS çıktısı)	748	41.5	Eşleştirilmiş (bağımlı) örneklem t-testi için ortalama ve standart sapma değerleri (SPSS çıktısı)	780
39.6	Bir bağımlı örneklem için fark testi (SPSS çıktısı)	748	41.6	Eşleştirilmiş (bağımlı) örneklem t-testi (SPSS çıktısı)	780
39.7	Varyans analizinde etki büyüklüğü (SPSS çıktısı)	748	41.7	Eşleştirilmiş (bağımlı) örneklem t-testi (SPSS çıktısı)	782
40.1	Öğretmenler arasındaki farklı stres seviyelerinin dağılımının çubuk grafiği (SPSS çıktısı)	755	41.8	Tek yönlü varyans analizi için SPSS çıktısı (SPSS çıktısı)	782
40.2	Bir ders değerlendirmesi verilerine ilişkin frekanslar ve yüzdeler tablosu	757	41.9	Tukey testi (SPSS çıktısı)	783
40.3	Genel çapraz tablo (SPSS çıktısı)	758	41.10	Tukey testinde homojen gruplar (SPSS çıktısı)	784
40.4	Satıra göre çapraz tablo (SPSS çıktısı)	759	41.11	İki yönlü varyans analizine ait ortalama ve standart sapma değerleri (SPSS çıktısı)	786
40.5	Katılma ve katılmama oranlarının derecelendirilmesi	759	41.12	İki yönlü varyans analizinde varyansların eşitliği için Levene testi (SPSS çıktısı)	786
40.6	Dersten memnuniyet	760	41.13	İki yönlü varyans analizinde gruplar arası etki (SPSS çıktısı)	787
40.7	Derecelendirme ölçeğinin birleştirilmiş kategorileri	760	41.14	ki-kare için 2×3 olasılık çizelgesi	791
40.8	Derecelendirme ölçeğinin birleştirilmiş kategorilerinin sunumu	760	41.15	ki-kare için 2×5 olasılık çizelgesi	791
40.9	İki değişkenli çapraz tablo (SPSS çıktısı)	761	41.16	Mann-Whitney U testi için çapraz tablo (SPSS çıktısı)	794
40.10	Ebeveynlerin sınavlara ilişkin görüşlerinin iki değişkenli analizi	761	41.17	Mann-Whitney U testi için sıralamaya dair SPSS çıktısı	795
40.11	Üç değişkenli çapraz tablo	761	41.18	Mann-Whitney U katsayısı ve anlamlılık düzeyi (SPSS çıktısı)	795
40.12	Test puanlarının dağılımı (SPSS çıktısı)	762	41.19	Wilcoxon testinde yer alan değişken 1'e ait frekans ve yüzde değerleri (SPSS çıktısı)	796
40.13	İlişki testinde yaygın olarak kullanılan ölçümler	766	41.20	Wilcoxon testinde yer alan değişken 2'ye ait frekans ve yüzde değerleri (SPSS çıktısı)	796
40.14	Halk kütüphanesi üyelerinin sosyal sınıf kökeninin yüzdesi	767	41.21	Wilcoxon testine ait sıra ve toplam değerleri (SPSS çıktısı)	796
40.15	Pearson momentler çarpımı korelasyonu (SPSS çıktısı)	769	41.22	Wilcoxon testi anlamlılık düzeyi (SPSS çıktısı)	797
40.16	Öğrencilerin matematik test puanları ile matematiği ne kadar kolay buldukları arasındaki korelasyon (SPSS çıktısı)	773	41.23	Kruskal-Wallis testi için çapraz tablo (SPSS çıktısı)	798
40.17	Öğrencilerin matematik test puanları ile matematik dersini ne derece kolay buldukları arasındaki korelasyon; öğrencilerin matematiğe ne kadar ilgi duydukları incelenmektedir (SPSS çıktısı)	773	41.24	Kruskal-Wallis testi sıralamaları (SPSS çıktısı)	798
40.18	Öğrencilerin matematik test puanları ile matematik dersinin ne derece kolay olduğu hakkındaki korelasyon; öğrencilerin matematiği ne kadar sevindikleri incelenmektedir (SPSS çıktısı)	773	41.25	Kruskal-Wallis testi anlamlılık düzeyi (SPSS çıktısı)	799
40.19	Cronbach alfaya göre güvenilir olmayan maddelerin belirlenmesi (SPSS çıktısı)	775	41.26	Friedman testinde yer alan değişken 1'e ait frekanslar (SPSS çıktısı)	800
41.1	t-testi için aritmetik ortalamalar ve standart sapma değerleri (SPSS çıktısı)	778	41.27	Friedman testinde yer alan değişken 2'ye ait frekanslar (SPSS çıktısı)	800
41.2	Satıra göre çapraz tablo (SPSS çıktısı)	778	41.28	Friedman testinde yer alan değişken 3'e ait frekanslar (SPSS çıktısı)	800
41.3	Yöneticiler ve öğretmenler için bir t-testi (SPSS çıktısı)	779	41.29	Friedman testi sıralama sonuçları (SPSS çıktısı)	800
			41.30	Friedman testi anlamlılık düzeyi (SPSS çıktısı)	801
			42.1	Regresyonda R, R-kare ve düzeltilmiş R-kare'nin özeti (SPSS çıktısı)	804

42.2	Regresyon analizindeki manidarlık düzeyi (SPSS çıktısı)	805	43.4	Verilerin faktör analizine devam edebilmesi için uygun olup olmadıklarının kontrol edilmesi (SPSS çıktısı)	828
42.3	Regresyon analizindeki beta katsayısı (SPSS çıktısı)	805	43.5	Her bir maddenin açıkladığı varyansın kontrol edilmesi (SPSS çıktısı)	829
42.4	Çoklu regresyon analizinde R, R-kare ve düzeltilmiş R-kare'nin özeti (SPSS çıktısı)	807	43.6	İki faktörün çıkarılması (SPSS çıktısı)	830
42.5	Çoklu regresyon analizinde anlamlılık düzeyi (SPSS çıktısı)	807	43.7	Örüntü matrisi (SPSS çıktısı üzerine eklenen işaretlerle birlikte)	830
42.6	Çoklu regresyon analizinde beta katsayıları (SPSS çıktısı)	807	44.1	Deneysel bir çalışma için istatistiksel testin belirlenmesi	840
42.7	Tolerans ve varyans enflasyon faktörü (VEF) üzerinden bağımlılığın araştırılması için katsayılar tablosu (SPSS çıktısı)	809	44.2	İçerdiği grup sayıları farklı olan örneklerde kullanılacak istatistiksel testler	840
42.8	Uç değerlerin kontrolü (SPSS çıktısı)	811	44.3	Dört farklı ölçek türü için istatistiksel test türleri	841
42.9	Durum tanımlama (Uç değer durumları) (SPSS çıktısı)	811	44.4	Farklı veri türleri için kullanılacak istatistikler	843
42.10	Öğretmen stresi bağımsız değişkeninin göreli beta ağırlıkları (SPSS çıktısı)	812	44.5	İstatistiksel testlere ilişkin varsayımlar	845
42.11	Beta katsayılarında düzeltilmiş ağırlıklar (SPSS çıktısı)	813	45.1	Koşulun yeterli olduğu ancak sonuca ulaşmak için vazgeçilmez olmadığı bir veri seti	851
42.12	Diğer beta katsayılarında düzeltilmiş ağırlıklar (SPSS çıktısı)	814	45.2	Koşulun gerekli olduğu ancak sonuca ulaşmak için yeterli olmadığı bir veri seti	851
42.13	Normal dağılım eğrisi altında kalan alan kısmı	816	45.3	Yeterlilik için tutarlılık düzeyini sağlamak üzeri 0.8 eşik değerinin kullanıldığı $\bar{U} = F(\bar{U}Y, \bar{U}TS)$ doğruluk tablosu	852
43.1	Temel bileşenler analizi için SPSS çıktısı	821	45.4	Yeterlilik için tutarlılık düzeyini sağlamak üzere 0.8 eşik değerinin kullanıldığı $\bar{U} = F(\bar{U}Y, \bar{U}TS, E\check{C}, E)$ tam doğruluk tablosu	853
43.2	Temel bileşenler analizinde döndürülmüş bileşenler matrisi (SPSS çıktısı)	824			
43.3	Verilerin faktör analizine uygunluğunun tespiti için korelasyon katsayılarının kontrol edilmesi	827			

Kutular

1.1	Bilimin işlevleri	11	24.2	Bir başka üst-yazı örneği	497
1.2	Hipotez	13	24.3	Anket/ölçek tasarımına ilişkin bir rehber	498
1.3	Bir bilimin gelişiminde aşamalar	13	25.1	Görüşmeci olarak etnografların özellikleri	507
1.4	Bilimsel yöntemin sekiz aşamalı bir modeli	14	25.2	Görüşmelerin yürütülmesi için kılavuz	521
1.5	Bir sınıfta meydana gelenlerden bir kesit	18	26.1	Katılımcı olmayan gözlem: Bir tasarım kontrol listesi	547
7.1	Maliyet/fayda oranı	113	30.1	Bir rol-oynama deneyimi	609
7.2	Sosyal araştırmalarda mutlak etik ilkeler	114	30.2	Stanford Hapishane Deneyi	613
7.3	Kabul edilebilir bilgilendirilmiş onam için öneriler	122	30.3	Rol-oynamayı etkili biçimde yönetmek	619
7.4	Okul temelli araştırma projesinin koşulları ve sağlanan güvenceler	135	30.4	Çoklu rol-oynama prosedürleri tasarlarlarken dikkate alınacak pratik hususlar	622
7.5	Müzakere erişim kontrol listesi	136	31.1	Görsele dayalı araştırmalara yaklaşım	639
7.6	Eylem araştırmacılarına yönelik etik ilkeler	139	31.2	Görüntünün görüşmede kullanılması	639
7.7	Eğitim araştırmaları için etik ilkeler (araştırma başlamadan önce üzerinde uzlaşılması gereken)	142	31.3	Görsele dayalı araştırmalarda veri analizi	640
9.1	Bir araştırma konusu veya projesi belirlerken dikkat edilecek noktalar	162	31.4	Görüntüye ilişkin etik meseleler ve sahiplik hakkı	640
11.1	Araştırma deseninin ilkeleri	178	35.1	Okul öncesi sınıfında geçen bir konuşmanın transkripsiyonu	689
11.2	Literatür taramada bilgi kaynakları	183	38.1	Çarpıklık ve basıklığı hesaplamak için SPSS komut dizisi	736
11.3	Araştırma planlamasında kullanılabilen bir kontrol listesi	200	38.2	Shapiro-Wilk ve Kolmogorov-Smirnov normallik testleri için SPSS komut dizisi	736
13.1	Hassas araştırmada örnekleme ve erişim konuları	233	40.1	İki değişkenli çapraz tablo (SPSS çıktısı)	761
13.2	Hassas araştırmada etik sorunlar	235	40.2	Tanımlayıcı istatistikler için SPSS komut dizisi	765
13.3	Güçlü insanların araştırılması	240	40.3	Korelasyonlar için SPSS komut dizisi	766
13.4	Güçsüz ve savunmasız grupların araştırılması	241	40.4	Kısmi ilişkiler için SPSS komut dizisi	774
13.5	Hassas eğitim araştırmalarına ilişkin anahtar sorular	244	40.5	Güvenilirlik hesaplaması SPSS komut dizisi	775
14.1	Yaşam öyküsü araştırmasında ön yargının temel kaynakları	283	41.1	Bağımsız örneklem t-testi için SPSS komut dizisi	781
17.1	Kohort deseninin kesitsel desene göre avantajları	352	41.2	Eşleştirilmiş (bağımlı) örneklemler t-testi için SPSS komut dizisi	781
19.1	Durum çalışmasının muhtemel avantajları	379	41.3	Tek yönlü Anova ile Tukey testi için SPSS komut dizisi	785
19.2	Nisbet ve Watt'ın (1984) durum çalışmalarının güçlü ve zayıf yönleri	379	41.4	Tekrarlı ölçümler için Anova ve Tukey testi için SPSS komut dizisi	785
19.3	Durum çalışması ve seçme problemleri	388	41.5	İki yönlü Anova için SPSS komut dizisi	788
20.1	Seçkisiz atama etkileri	394	41.6	Manova için SPSS komut dizisi	788
24.1	Bir üst-yazı örneği	496			

41.7	Tek değişkenli ki-kare için SPSS komut dizisi	790	42.1	Basit regresyon için SPSS komut dizisi	806
41.8	Çapraz tablolı iki değişkenli ki-kare için SPSS komut dizisi	792	42.2	Çoklu regresyon için SPSS komut dizisi	808
41.9	Toplu verilerde çapraz tablolı iki değişkenli ki-kare için SPSS komut dizisi	793	42.3	Lojistik regresyon için SPSS komut dizisi	815
41.10	Mann-Whitney U testi için SPSS komut dizisi	795	42.4	Lojistik regresyon için SPSS komut dizisi	817
41.11	Wilcoxon testi için SPSS komut dizisi	797	43.1	Temel bileşenler analizi için SPSS komut dizini	826
41.12	Friedman testinde yer alan değişken 1'e ait frekanslar (SPSS çıktısı)	799	43.2	Hiyerarşik kümeleme analizi için SPSS komut dizileri	833
41.13	Friedman testi için SPSS komut dizisi	801			